

Các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của giáo viên đối với việc cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học

Trần Thị Thuỷ Thương Ngọc*

* Khoa Giáo dục mầm non, Trường Đại học Sư phạm, Đại học Huế

Received: 13/02/2024; Accepted: 19/02/2024; Published: 26/02/2024

Abstract: Based on the assessment of factors affecting teachers' attitudes toward sending 5-6 year old preschool children to pre-primary classes, the article proposes measures to improve the effectiveness of factors affecting Teachers' attitudes toward allowing 5-6 year olds to participate in pre-primary class.

Keywords: Attitudes of teachers, preschool and pre-primary class.

1. Đặt vấn đề

Giáo dục tiền tiểu học hay còn gọi chuẩn bị trẻ vào lớp 1 là một trong những vấn đề được rất nhiều phụ huynh lo lắng, bởi đây là giai đoạn chuyển tiếp quan trọng. Nếu không có một phương pháp và lộ trình chuẩn bị hợp lý sẽ rất dễ dẫn đến tình trạng “Khủng hoảng tiền tiểu học” khiến trẻ cảm thấy lo sợ việc đi học. Kết quả nghiên cứu 60 giáo viên (GV) dạy lớp mẫu giáo (MG) 5-6 tuổi tại 03 trường mầm non trên địa bàn thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế cho thấy GV chưa quan tâm nhiều đến việc cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học. Cho nên, đánh giá các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV đối với việc cho trẻ mẫu giáo (TMG) 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học làm cơ sở để đề xuất biện pháp nâng cao hiệu quả các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV đối với việc cho TMN 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học là rất cần thiết.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Ý nghĩa của việc cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học

Lớp tiền tiểu học là một mô hình giáo dục dành cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi trước khi họ chính thức nhập học vào lớp 1. Trong lớp tiền tiểu học, trẻ được tiếp cận với một số kiến thức và kỹ năng cơ bản của lớp 1 để chuẩn bị cho quá trình học tập tiếp theo. Lớp này có mục tiêu chuẩn bị trẻ cho cuộc sống học tập ở trường tiểu học, giúp trẻ làm quen với môi trường học tập và phát triển các kỹ năng cần thiết.

Tham gia lớp tiền tiểu học có ảnh hưởng đáng kể đối với TMG trong độ tuổi 5-6 tuổi. Dưới đây là một số ảnh hưởng quan trọng mà việc tham gia lớp tiền tiểu học có thể mang lại:

- *Phát triển kỹ năng xã hội:* Tham gia lớp tiền tiểu học giúp trẻ phát triển kỹ năng xã hội thông qua tương tác với các bạn cùng lớp và GV. Trẻ được học

cách chia sẻ, hợp tác, tôn trọng và lắng nghe ý kiến của người khác. Qua việc tham gia vào hoạt động nhóm, trẻ học các kỹ năng: Chia sẻ và hợp tác, tôn trọng và lắng nghe ý kiến của người khác, giải quyết xung đột, giao tiếp hiệu quả, tự tin và tự chủ, kỹ năng hợp tác nhóm.

- *Phát triển kỹ năng học tập:* Lớp tiền tiểu học cung cấp một môi trường học tập có cấu trúc và hợp lý. Trẻ được tiếp xúc với các hoạt động học tập tiên tiến và phù hợp với độ tuổi của mình, như học chữ cái, số đếm, kỹ năng viết và tính toán cơ bản. Việc tham gia vào các hoạt động này giúp trẻ rèn kỹ năng tư duy, tăng cường khả năng tập trung và phát triển khả năng tư duy logic, như: *Kỹ năng ngôn ngữ và đọc hiểu, kỹ năng viết và vẽ, kỹ năng logic và tư duy sáng tạo, kỹ năng quan sát và nhận biết, kỹ năng tư duy toán học cơ bản,*

- *Phát triển ngôn ngữ và giao tiếp:* Các hoạt động trong lớp tiền tiểu học giúp trẻ mở rộng từ vựng, phát triển khả năng ngôn ngữ, cách diễn đạt ý kiến, truyền đạt suy nghĩ và cảm xúc một cách rõ ràng, nâng cao kỹ năng nghe và hiểu, xây dựng kỹ năng giao tiếp xã hội và phát triển kỹ năng biểu đạt, từ đó phát triển ngôn ngữ và giao tiếp cho trẻ.

- *Phát triển kỹ năng tư duy và sáng tạo:* Qua việc tham gia vào các hoạt động nghệ thuật trong lớp tiền tiểu học như vẽ, sơn màu, chơi nhạc và vũ đạo, trẻ được khuyến khích thể hiện ý tưởng và sáng tạo của mình. Điều này giúp trẻ rèn kỹ năng tư duy linh hoạt, khả năng giải quyết vấn đề và khám phá các phương pháp giải quyết mới.

Tóm lại, việc tham gia lớp tiền tiểu học có nhiều ảnh hưởng tích cực đối với trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, góp phần chuẩn bị tâm lý cho trẻ cho giai đoạn tiếp theo trong hành trình học tập của trẻ.

2.2. Khách thể và phương pháp nghiên cứu

- *Khách thể nghiên cứu*: Nghiên cứu thực hiện với 60 GV dạy lớp MG 5 - 6 tuổi tại 03 trường mầm non trên địa bàn thành phố Huế, tỉnh Thừa Thiên Huế

- *Phương pháp nghiên cứu*: Nghiên cứu được tiến hành chủ yếu bằng phương pháp điều tra qua bảng hỏi. Trên cơ sở xây dựng phiếu câu hỏi có trọng tâm, phù hợp với đối tượng là GVMN dạy lớp trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi, tiến hành khảo sát các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV đối với việc cho trẻ 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học. Câu hỏi được thiết kế theo thang Likert năm bậc. Dữ liệu từ phiếu hỏi sử dụng phương pháp thống kê toán học để tính toán số lượng (SL), phần trăm (%), điểm trung bình (ĐTB).

2.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV đối với việc cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học

Bảng dữ liệu sau chứa đựng các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV về việc cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học. Dữ liệu được phân tích theo hai chỉ số: ĐTB và Độ lệch chuẩn (ĐLC).

Bảng 2.1. Các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV đối với việc cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học

TT	Các yếu tố	ĐTB	ĐLC
1	Kĩ năng giảng dạy	2.72	0.56
2	Kiến thức và kinh nghiệm	2.94	0.99
3	Điều kiện làm việc	2.67	0.99
4	Sự hỗ trợ từ nhà trường và phụ huynh	2.84	0.72
5	Nhận thức về vai trò của GV	2.77	0.68
ĐTB chung		2.79	0.70

Với yếu tố “Kĩ năng giảng dạy”: (ĐTB: 2.72; ĐLC: 0.56), kết quả cho thấy GV đánh giá mức độ quan trọng của kĩ năng giảng dạy ở mức trung bình, với sự biến động chủ yếu trong khoảng từ 2.16 đến 3.28. ĐTB phản ánh GV có nhận thức về tầm quan trọng của kĩ năng giảng dạy trong quá trình giảng dạy TMG, đặc biệt tổ chức cho trẻ làm quen với nội dung lớp tiền tiểu học. ĐLC cho thấy đánh giá của GV khá ổn định về yếu tố này.

Số liệu thu được ở yếu tố “Kiến thức và kinh nghiệm” cho thấy, GV đánh giá mức độ quan trọng của kiến thức và kinh nghiệm ở mức trung bình, với sự biến động chủ yếu trong khoảng từ 1.95 đến 3.93. ĐTB cho thấy GV nhận thức rõ tầm quan trọng của

kiến thức và kinh nghiệm trong công việc giảng dạy. ĐLC cho thấy sự biến động trong đánh giá của GV khá cao về yếu tố này.

Với yếu tố “Điều kiện làm việc” (ĐTB: 2.67; ĐLC: 0.99), GV đánh giá mức độ quan trọng của điều kiện làm việc ở mức trung bình, với sự biến động chủ yếu trong khoảng từ 1.68 đến 3.66. Yếu tố điều kiện làm việc được GV đánh giá ở mức trung bình. ĐTB cho thấy GV nhận thức về tầm quan trọng của điều kiện làm việc đối với quá trình giảng dạy. Điều kiện làm việc đóng vai trò quan trọng đối với GVMN. Một môi trường làm việc tốt giúp GV phát triển chuyên môn, đảm bảo an toàn và sức khỏe, cung cấp nguồn lực và tài liệu giảng dạy, hỗ trợ quản lý lớp học và đảm bảo công bằng và đúng luật. ĐLC cho thấy đánh giá của GV có sự biến động khá cao về yếu tố này.

Yếu tố “Sự hỗ trợ từ nhà trường và phụ huynh” (ĐTB: 2.84; ĐLC: 0.72), số liệu thu được cho thấy: GV đánh giá mức độ quan trọng của sự hỗ trợ từ nhà trường và phụ huynh ở mức trung bình, với sự biến động chủ yếu trong khoảng từ 2.12 đến 3.56. ĐTB cho thấy GV chấp nhận tầm quan trọng của sự hỗ trợ này trong quá trình giảng dạy. Nhà trường và phụ huynh có thể hỗ trợ GV trong việc đánh giá sự tiến bộ và điểm yếu của từng trẻ. Điều này giúp GVMN hiểu rõ hơn về khả năng và nhu cầu của từng trẻ, từ đó điều chỉnh phương pháp giảng dạy và cung cấp hỗ trợ trẻ phù hợp.

Kết quả thu được khi khảo sát vai trò của yếu tố “Nhận thức về vai trò của GV” (ĐTB: 2.77; ĐLC: 0.68) có thể thấy, GVMN đánh giá mức độ quan trọng của nhận thức về vai trò của GV ở mức trung bình, với sự biến động chủ yếu trong khoảng từ 2.09 đến 3.45. Điểm trung bình cho thấy GV nhận thức về vai trò quan trọng của mình trong quá trình giảng dạy. Việc GVMN hiểu rõ vai trò của mình trong công tác giáo dục trẻ có ý nghĩa quan trọng và tác động sâu sắc đến sự phát triển và học tập của trẻ. Với việc hiểu rõ nhiệm vụ của mình, GV có thể thiết kế các hoạt động giảng dạy phù hợp và đa dạng để khuyến khích sự phát triển toàn diện của trẻ.

Thông qua số liệu điều tra, khảo sát có thể khẳng định, thái độ của GV đóng vai trò quan trọng trong việc tạo ra môi trường học tập tích cực và khuyến khích cho trẻ, đồng thời ảnh hưởng đến sự phát triển và thành công của trẻ trong quá trình học tập. Cho nên, mỗi GV cần xây dựng cho mình thái độ tích cực

và nhận thức được tầm quan trọng của việc tạo điều kiện cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học để trang bị cho các em kiến thức và kỹ năng, tâm thế để sẵn sàng bước sang một giai đoạn mới.

2.4. Giải pháp nâng cao hiệu quả các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV đối với việc cho TMN 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học

Để nâng cao hiệu quả các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV trong việc giảng dạy TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học, chúng tôi đề xuất các giải pháp sau:

- Đào tạo và phát triển chuyên môn cho GV dạy lớp tiền tiểu học: Hướng dẫn cho GV các khóa đào tạo và chương trình phát triển chuyên môn liên quan đến việc giảng dạy TMG và lớp tiền tiểu học. Điều này góp phần nâng cao kiến thức và kỹ năng giảng dạy của GV, giúp họ tự tin và thực hiện hiệu quả hơn công việc. Căn cứ vào tình hình cụ thể của nhà trường, hàng năm nhà trường cần xây dựng kế hoạch bồi dưỡng giáo viên. Bên cạnh việc đảm bảo nội dung phù hợp với nhiệm vụ trọng tâm hàng năm, với chương trình bồi dưỡng thường xuyên hàng năm, Ban Giám hiệu cần tiếp cận với một số GV còn hạn chế trong việc tổ chức dạy học cho trẻ 5-6 tuổi ở các lớp tiền tiểu học, tạo điều kiện cho họ tham gia các lớp tập huấn, sinh hoạt chuyên môn theo hình thức nghiên cứu bài học. Nhà trường có thể cung cấp các nguồn tài liệu, sách giáo trình, sách tham khảo hoặc nền tảng trực tuyến để GV có thể tiếp cận thông tin mới nhất và chia sẻ kinh nghiệm với nhau.

- Xây dựng môi trường làm việc tích cực cho GV dạy lớp tiền tiểu học: Để tạo ra một môi trường làm việc tích cực và thoải mái cho GV, đảm bảo rằng GV có đầy đủ tài liệu giảng dạy, sách giáo trình, đồ chơi và tài nguyên học tập phù hợp cho lứa tuổi tiền tiểu học.

Nếu có thể, nhà trường cần xây dựng một phòng chuyên môn riêng biệt cho GV dạy lớp tiền tiểu học. Ngoài đồ dùng, đồ chơi, thiết bị giáo dục do Ủy ban nhân dân Sở và Phòng Giáo dục & Đào tạo cấp, nhà trường khuyến khích, động viên GV sáng tạo thêm các loại đồ dùng dạy học khác, tạo thuận lợi trong công tác dạy trẻ ở lớp tiền tiểu học.

- Giúp GV dạy lớp tiền tiểu học hiểu rõ vai trò của mình: Nhà trường tổ chức những chương trình giao lưu, hội thảo hoặc hoạt động đào tạo để GV có thể tìm hiểu rõ vai trò của mình và cách thực hiện công việc một cách hiệu quả. Điều này giúp GV nhận thức về tầm quan trọng của mình trong quá trình giảng

dạy và mang lại sự tự tin, động lực làm việc. Nhà trường cũng cần tạo điều kiện cho GV cảm thấy được tôn trọng và ủng hộ trong công việc của mình. Ban Giám hiệu nhà trường luôn phản hồi thường xuyên những thắc mắc của GV về công tác giảng dạy lớp tiền tiểu học, nhân mạnh những thành tựu và đóng góp của họ trong việc giáo dục và phát triển trẻ.

- Cần đánh giá công bằng, khách quan, tạo động lực cho GV dạy lớp tiền tiểu học: Nhà trường xây dựng hệ thống đánh giá công bằng và minh bạch. Điều này giúp GV nhận biết được mức độ đóng góp của mình và cung cấp cơ hội để phát triển và cải thiện bản thân. Việc đánh giá phải dựa trên tiêu chí rõ ràng và minh bạch, các tiêu chí này nên phản ánh mục tiêu giảng dạy và động cơ học tập của trẻ, ví dụ như tiến bộ học tập, tham gia lớp học, khả năng quản lý lớp học, tương tác với trẻ và phụ huynh, và sự phát triển chuyên môn.

Đây là một số biện pháp có thể giúp nâng cao hiệu quả các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ của GV trong việc giảng dạy TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học. Tuy nhiên, cần lưu ý rằng mỗi trường học có điều kiện và ngữ cảnh riêng, nên các biện pháp cụ thể có thể được điều chỉnh và tùy chỉnh để phù hợp với nhu cầu, tình huống cụ thể của mỗi đơn vị và trình độ của GV.

3. Kết luận

Các lớp tiền tiểu học theo khung chuẩn của Bộ Giáo dục và Đào tạo sẽ giúp trẻ trang bị sẵn sàng kiến thức, khả năng tự lập và tâm lý cũng như làm quen với môi trường, phương pháp giáo dục mới. Việc tạo ra một môi trường học tập tích cực và khuyến khích cho TMG 5-6 tuổi tham gia lớp tiền tiểu học đòi hỏi sự chú trọng đến thái độ của GV. Bằng cách hiểu và áp dụng các yếu tố ảnh hưởng đến thái độ này có thể thúc đẩy sự phát triển toàn diện của trẻ và tạo điều kiện thuận lợi cho các em trong quá trình học tập và chuẩn bị cho giai đoạn tiểu học.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016), *Chương trình giáo dục mầm non*, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
2. Vũ Gia Hiền (2005), *Tâm lý học và chuẩn hành vi*, NXB Lao động, Hà Nội.
3. Phan Thị Mai Hương (2013), *Phương pháp nghiên cứu trong Tâm lý học*, NXB Khoa học xã hội, Hà Nội.
4. Lại Nhung (2017), *Cùng con vào lớp 1*, NXB Trẻ.